

Betydning. Den opvoksende Forbudsbevægelse og Modbevægelsen, „Den personlige Friheds Værn“, der jo særlig har indskrænket sin Virksomhed til at værne Folks Ret til at drikke Spiritus, disse to Bevægelser har imidlertid bevirket, at den tidligere Enighed om Afholdssagen desværre gik over i en efterhaanden tiltagende Uenighed om dennes Veje og Midler, og siden 1916 har Ministeriet derfor ud fra de angivne Grundprincipper nægtet at give Lotteribevinger til Foreninger, der kæmper for eller imod Spiritusproblemet.

Denne Praksis er siden 1916 fulgt ogsaa af Venstres Regering, medens det ærede Medlem Hr. Rytter var Justitsminister; men der skete den Gang noget, som nok var velment — som jo alt, hvad min ærede Forgænger foretog sig —, men dog skabte en vis Forvirring, den, der nu har givet sig Udtryk i Misforstaaelser, som desværre kommer ud over mit Hoved. I November 1920 udsendte nemlig den daværende Justitsminister, altsaa det nuværende ærede Medlem Hr. Rytter, et Cirkulære til Amterne, hvorefter man af praktiske Grunde og for at simplificere Administrationen fremtidig henlagde til Amterne at træffe Afgørelser i Sager om Bortlodning ved Lodsedler, naar den samlede Pris ikke oversteg 3.000 Kr., medens større Bortlodninger som hidtil skulde forelægges Justitsministeriet. Men naturligvis var det Mening, at Amtmændene i øvrigt skulde rette sig efter Ministeriets Praksis, og derfor var ogsaa i dette Cirkulære fra Justitsminister Rytter af 1920 Afholdssagen strøget under Angivelsen af de almennyttige eller velgørende Formaal, altsaa i Modsætning til Cirkulæret af 1889, men i fuldstændig Overensstemmelse med den Praksis, der var indført i Justitsminister Zahles Tid i 1916.

Imidlertid opdagede jeg i Løbet af Sommeren i Fjor paa Grund af forskellige Klager, at Amterne ikke alle sammen fulgte denne justitsministerielle Praksis, og derfor var det, jeg i Marts i Aar lod udsende den før omtalte Skrivelse, der fastslog, hvorledes Ministeriets Praksis var og havde været siden 1916, da man selvfølgelig ikke kunde have forskellige Regler, efter som den enkelte Amtmand var mere eller mindre inde i denne Sag og dens Historie. Der er altsaa ikke fra min Side indført nogen ny Praksis, idet jeg nøje har fulgt den Opfattelse, som baade den radikale og Venstres Justitsminister har fulgt. Jeg har altsaa heller ikke skabt Usikkerhed eller anvendt uensartede Principper paa

dette Omraade, jeg har netop bidraget til, at den Usikkerhed, der var, den Principløshed, der herskede visse Steder, dog kun i enkelte Amter, kunde ophøre, saaledes at man nu fik samme Ret og samme Praksis overalt i Landet.

Jeg har nok set, at forskellige Amtmænd og Politimestre synes at lægge en vis Iver for Dagen for at pointere, at naar Tilladelser nu nægtes, er det efter Justitsministeriets udtrykkelige Ordre, hvorved Folk maaske tror, at det er noget nyt, jeg i min omtaaede Tilstand har fundet paa. Men denne Meddelelsesform kunde tænkes at skyldes, at vedkommende Myndighed i sin Ensomhed midt ude i Omraadet ikke har følt Trang til at styrke sit borgerlige Mod og erkende sin tidligere urigtige Praksis og derfor finder det naturligt at søge en Dæksmand gennem Justitsministeren.

Det er ganske vist blevet paastaet, at en socialdemokratisk Forening i Aarhus havde erholdt Tilladelse til Afholdelse af Tombola i Paasken, og, sagde man i „Afholdsdagbladet“ og flere Steder, om Socialdemokratiets Formaal er der da virkelig ikke Enighed i Befolkningen — og det er jo desværre sandt, endnu. Men en saadan Tilladelse er heller ikke givet, hvad den Undersøgelse, jeg straks foranledigede, har vist. Det er jo ogsaa givet, at naar Afholdssagen ikke kan faa den Art Bevilling til Fordel for sig selv eller sine Formaal, kan selvfølgelig langt mindre politiske Foreninger slaas indbyrdes ved Hjælp af offentlig Bortlodning, hvor attraaet dette Vaaben saa end er blevet.

Mit Svar til de ærede Medlemmer er altsaa i Korthed det, at Ministeriet siden 1916 har fastholdt, at ingen Forening, om hvis Formaal der var Strid i Befolkningen, kunde erholde Lotteribevinger til at bekæmpe deres Modstandere med eller til at støtte deres egen Kasse med, og dette er paa Grund af Splittelsen i Afholdssagen desværre ogsaa kommet til at gælde denne. Derimod er der selvfølgelig intet til Hinder for, at Afholdsorganisationerne i samme Udstrækning som alle andre kan erholde slike Bevillinger til andre Formaal, saasom Oprettelse og Konsolidering af Redningshjem og andre velgørende eller almennyttige Formaal, Støtte af Idræt o. s. v.

Jeg kan som Følge af det anførte kun beklage, at man heller ikke i denne Sag i forskellige Blade og paa forskellige Møder har kunnet afholde sig fra, af Grunde, der er mig uforstaaelige, at angribe mig personlig, skønt jeg kun nøje har fulgt og indskærpet den Praksis, mine to For-